

Prejeto	15 -06- 2011	Priloge
Sign.znak	Številka zadeve:	Vredn.:
9102	6033-187/2019/11	

Poročilo o presoji vloge za prvo akreditacijo študijskega programa

Ime študijskega programa	Multimedijska produkcija
Stopnja in vrsta	visokošolski strokovni program prve stopnje
Trajanje	3 leta (6 semestrov)
Vlagatelj	Visoka šola za medije, Ljubljana
Predlagatelj	Visoka šola za medije, Ljubljana

Člani skupine strokovnjakov, imenovani s strani Sveta Nacionalne agencije za kakovost v visokem šolstvu na seji 14. aprila 2011, smo pripravili poročilo o vlogi za prvo akreditacijo študijskega programa po področjih presoje iz 8. člena Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov.

Visoka šola za medije iz Ljubljane (VŠM), ki je predlagala program, je bila akreditirana 25.2.2010 in trenutno ne izvaja nobenega študijskega programa in nima zaposlenih. Presoja aktivnosti na nekaterih področjih je zato prilagojena temu dejstvu.

1. Vpetost v okolje

Na podlagi predlaganega programa ugotavljamo, da se VŠM zaveda svoje vloge v gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju svojega okolja in se namerava povezovati s sorodnimi institucijami, gospodarstvom in negospodarstvom. Iz opisa je razvidna povezanost med kompetencami diplomantov z razpoložljivimi zaposlitvami, čeprav konkretne analize niso bile opravljene. Vzpodbudno je, da ima VŠM izdelan načrt o mednarodnem sodelovanju, saj gre za poklic, ki ni vezan na lokalno področje. Trenutno je vpetost v okolje vidna preko ustanovitelja, Inštituta in akademije za multimedije (IAM), ki se nahaja na isti lokaciji in izvaja višješolske izobraževalne programe, preko podpisanih pisem o nameri za izvajanje strokovnih praks in mnenj o možnostih zaposlovanja diplomantov. Spletna stran zavoda ne obstaja. Konkretne povezave z mednarodnimi izobraževalnimi ustanovami in podjetji iz vloge niso razvidne.

2. Delovanje visokošolskega zavoda

Zavod ima opredeljeno poslanstvo in vizijo ter strategijo za njihovo uresničevanje. Notranja organiziranost zavoda je opredeljena v Poslovniku kakovosti. Dokument ne zagotavlja ustrezne zakonsko določene zastopanosti študentov v senatu, saj je med devetimi člani senata predviden le en predstavnik študentov. Razmerja in delitev pristojnosti med dekanom, direktorjem, prokuristom in upravnim odborom niso jasno določena. Opredelitev študijskih področij in znanstvenih disciplin je vsebinsko ustrezna, uvrstitev po klasifikaciji KLASIUS pa je nepopolna. Dosedanje znanstveno delovanje na področjih, iz katerih bo zavod izvajal izobraževanje, je le šibko izkazano, pogrešamo predvsem reference predvidenih učiteljev na mednarodnih projektih iz področja programa. Podpisana pisma o nameri za sodelovanje s tujimi visokošolskimi in raziskovalnimi ustanovami, ki so omenjena v dokumentaciji, niso priložena (priloženi sta le pismi o nameri za sodelovanju z ustanoviteljem IAM in Fakulteto za medije v

Ljubljani, ki je samostojni visokošolski zavod istega ustanovitelja). Priložena pisma o nameri za izvajanje praktičnega izobraževanja so ustrezna, čeprav so sklenjena z večinoma manjšimi podjetji, zavod pa navaja, da dobro sodeluje z nacionalnimi in lokalnimi medijskimi hišami in podjetji. Ker je precejšen del programa vezan na sodelovanje z podjetji, kjer bodo študenti izvajali prakso in izbirne predmete, se pojavi vprašanje o zmožnostih za kvalitetno izvajanje predvidenega programa.

3. Kadri

VŠM ima izdelan kadrovski načrt sodelujočih, po katerem namerava redno, s polnim delovnim časom, zaposliti enega visokošolskega učitelja, do petine delovnega časa 12 učiteljev in pogodbeno 11 učiteljev. Skupna predvidena obremenitev učiteljev znaša tako 5,6 FTE. Zavod predvideva vpis 60 rednih, 60 izrednih in 60 študentov na daljavo (v Poslovniku kakovosti omenja sicer vpis samo izrednih študentov). Predvideno število in struktura učiteljev takemu vpisu ne zadoščata, še posebej, ker študijski program predvideva veliko praktičnih aktivnosti, delo v manjših skupinah in 24 urno dostopnost učiteljev preko spletne učilnice. S tovrstno kadrovsko zasedbo je vprašljivo tudi izvajanje številnih drugih predvidenih aktivnosti: mednarodnih in domačih projektov, znanstvenega in raziskovalnega dela, izmenjave učiteljev, samoevalvacije, itd.

Vlogo smo presojali glede na veljavnosti dokazil na dan vložitve 10. 11. 2010 (dopolnjena 24. 3. 2011). Priložena dokazila o veljavnih izvolitvah so pomanjkljiva, saj za dva izvajalca dokazujejo le začetek postopka v letu 2008, pri treh pa so izvolitve na dan vložitve vloge že potekle. Soglasja delodajalcev za sodelovanje z VŠM so pri več izvajalcih veljavna le za leto 2008 ali 2009, za enega se soglasje nanaša na drugo ustanovo, za enega je soglasje brez žiga in imena ustanove, za enega brez žiga in podpisa odgovorne osebe, za dva pa manjkajo vsa dokazila. Osnutek meril za izvolitve sicer upošteva minimalne standarde agencije.

Podporni delavci v vlogi niso obravnavani, tudi odgovorni za študentske zadeve, ki bi bil v delovnem razmerju na VŠM ni predviden. Glede na vlogo, je VŠM s sklepom senata imenovala odgovorno osebo za ECTS, vendar pa ni podatka o identiteti te osebe.

4. Študenti

Vloga izpostavlja velike potrebe po diplomantih predlaganega študijskega programa in njihovo visoko zaposljivost ter predvideva vpis skupno 180 študentov na leto. Konkretna analiza o zaposljivosti niso bile opravljene, prav tako ni mnenj Zavoda za zaposlovanje RS ali večjih delodajalcev glede potreb po diplomantih, priložena pa so mnenja manjših delodajalcev. Svetovalne storitve so študentom na voljo v referatu. Vključevanje študentov v raziskovalno, strokovno in umetniško delo je poudarjeno, šola ima izdelan načrt o praktičnem izobraževanju in pogodbe o opravljanju strokovne prakse za 226 študentov letno. Predvidene so ustrezne organizacijske oblike združevanja študentov (Študentski svet in Študentska organizacija). Poslovnik kakovosti predvideva vključevanje študentov v presojo kakovosti vseh vidikov delovanja zavoda ter redno zbiranje in analizo podatkov o učnih izidih študentov. Predvidena je izdaja brošure z informacijami o študiju, vendar bo za kvalitetno informiranje potrebno poskrbeti tudi za ustrezno spletno predstavitev.

5. Materialni pogoji

VŠM izkazuje predpogodbe o najetju ustreznih prostorov. Predvidena in obstoječa oprema je primerna in kvalitetna. Za knjižnično-informacijska dejavnost je zavod poskrbel s pogodbami z NUK, knjižnico ustanovitelja IAM (po podatkih iz COBISSa ima slednja le 856 enot gradiva in status srednješolske oz. višješolske knjižnice) in Gimnazije Bežigrad (status srednješolske knjižnice). Financiranje je predvideno iz javnih sredstev, sredstva za zagon bo zagotovil ustanovitelj. V Prilogi 7 vloge je navedena velika razlika med predvidenimi prihodki programa (388.037,56€) in stroški (640.700,55€), za katero ni jasno, kako jo bo VŠM pokrila; na istem mestu se s sumarnimi izračuni ne skladajo tudi postavke pri obračunavanju najemnin in stroškov dela, organizacije in vodenja programa.

6. Zagotavljanje kakovosti, inovativnosti in razvojne naravnosti

Ustanova ima ustrezen in obsežen Poslovnik kakovosti, ki predvideva izvedbo vseh aktivnosti za spremljanje in izboljšavo kakovosti vseh vidikov svojega delovanja. V poslovniku so opazne nekatere nedoslednosti (dekan je poimenovan »ravnatelj«, podpoglavje 1.3 o visokošolskem izobraževanju je prazno, akademski zbor je poimenovan »predavateljski zbor« ipd.). Zadovoljstvo študentov in zaposlenih namerava VŠM meriti z letnimi anketami, zadovoljstvo delodajalcev pa preko osebnih kontaktov in pogovorov. Predvidene so periodične samoevalvacije v obliki notranjih presoj, redno zbiranje in analiza podatkov o delu in učnih izidih študentov, ugotavljanje pomanjkljivosti načrtovanega in vpeljava cikla izboljšave kakovosti. V te aktivnosti je predvidena vključenost vseh relevantnih deležnikov.

7. Potreba po študijskem programu

Poznavanje vloge medijev in ustvarjanje medijskega prostora sta zelo pomembna za razvoj družbe, zato je nujno razvijati študije, ki bodo omogočali pridobivanje znanja in veščin za vključevanje v nacionalni in mednarodni prostor medijske produkcije. To je očitno tudi namera predloženega programa, ki bi, ob ustrezni izvedbi, lahko prispeval k dvigu splošne in strokovne usposobljenosti delujočih na medijskem področju.

Vloga utemeljuje nastanek novega programa z velikimi potrebami po diplomantih s področja predlaganega programa. V prilogi so mnenja manjših zaposlovalcev, ki potrjujejo potrebe po strokovnih kadrih, kot jih predvideva program, ni pa konkretne analize zaposljivosti. Možnosti nadaljnjega izobraževanja za diplomante so ustrezne.

8. Organizacija in izvedba izobraževanja

Študijski program je večinoma sestavljen skladno s 17. členom meril, v nadaljevanju pa opozarjamo na opažene pomanjkljivosti in nedoslednosti. Posamezni deli vloge in študijskega programa se med seboj ne skladajo, moteče pa so tudi številne slovnične napake, kar zbuja dvom v zadostno domišljenost programa.

Študijski predmetnik v splošnem vodi k osvojitvi opredeljenih učnih izidov in kompetenc. Program obsega potrebne predmete za obvladovanje medijske produkcije, ter upošteva, da se področje, na katerem delujejo, hitro razvija, in so zato potrebne nenehne spremembe in dopolnjevanje znanja preko spremljanja literature in drugih virov. Prav zato je pohvalno, da je predmetnik usmerjen k spodbujanju

študentov k samoizobraževanju, spremljanju trendovskega dogajanja in da obsega veliko ur, ki nudijo študentu praktično usposabljanje in možnost dela na konkretnih primerih in realnih problemih. Prav tako je spodbudno, da je del programa posvečen e-izobraževanju, njegovi strukturi, razvoju in uporabnosti.

Primerjava s sorodnimi mednarodnimi programi kaže, da je izbirnost zastavljena bistveno drugače. Pri sorodnih programih gre za izbirnost na nivoju predmetov, medtem ko predlagani program omogoča izbiro le enega izmed štirih predmetov v prvem letniku (5 ECTS), v drugem in tretjem letniku pa je izbirnost urejena preko enega od področij, s katerega študent pripravi večji projekt. Predlagani program navaja 12 takšnih področij, a ni jasno, ali bodo vsa ponujena študentom, saj predvideni nosilci in navedena temeljna literatura vseh področij ne pokrivajo.

Pri sorodnih mednarodnih programih ni predviden študij na daljavo, ki ga predvideva presojeni program Multimedijska produkcija. Glede na veliko število predvidenih laboratorijskih vaj in velik poudarek na praktičnem delu z različno opremo, ki pri študiju na daljavo ni dostopna, se ta oblika ne zdi primerna za izvajanja predlaganega programa. Pri dani kadrovske zasledbi je tudi zelo vprašljiva obljubljenih 24 ur na dan dostopna podpora mentorjev. V okviru študija na daljavo je predvideno tudi pisanje testov od doma, pri čemer ni mogoče zagotoviti objektivnosti preverjanja znanja.

Predvideni pogoji vpisa omogočajo neposreden vpis v 3. letnik vsem, ki so zaključili višješolski študij, sprejet pred 1.1.1994 ali diplomantom kateregakoli visokošolskega strokovnega programa. Tisti, ki so končali študij, ki ni s področja družboslovja, poslovnih, upravnih, humanističnih ali tehniških ved, morajo do diplome opraviti le diferencialne izpite iz predmetov, ki obsegajo 20 ECTS. Ta kriterij ne upošteva Merila za prehode med študijskimi programi, ki predvideva priznavanje le primerljivih študijskih obveznosti, ki jih je študent opravil v prvem študijskem programu (8. člen), ter potrebnega obsega priznanih obveznosti za vpis v višji letnik (9. člen).

Splošne pripombe k predmetniku:

- študij na daljavo oziroma e-študij, ki je opisan kot možna organizacijska oblika je pomanjkljivo definiran, manjka denimo točno število kontaktnih ur,
- v strukturi programa je predvidenih mnogo individualnih ur za prve letnike, ki, glede na izkušnje, v tem času še niso pripravljeni na samostojno delo,
- pri ocenjevanju je navedeno, kaj vse se ocenjuje pri posameznem predmetu, niso pa razvidni prispevki posameznih delov h končni oceni,
- za vse predmete je predvideno izvajanje v slovenščini in angleščini, čeprav sicer v vlogi izvajanje pedagoškega procesa v angleščini ni omenjeno,
- več predmetov se v ciljih in vsebini prekriva, kar je primerno in dobro, vendar pa je premalo podana različnost pogledov in pristopov k isti tematiki,
- metode poučevanja so pri večini predmetov navedene zelo splošno in podobno ter ne upoštevajo predmetnih specifik; podobna ugotovitev velja tudi pri navajanju pogojev za opravljanje študijskih obveznosti ter za načine ocenjevanja in ocenjevalno lestvico,

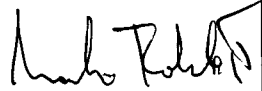
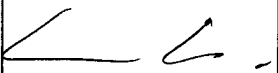
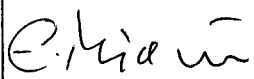
- navedena temeljna literatura je pri več predmetov preobširna, ponekod preveč specializirana, ponekod ni dovolj konkretna (navaja npr. »strokovne revije s tega področja«).

Glede predvidenih vsebin opažamo primanjkljaj tistih, ki bi obravnavale zgodovino multimedije in komunikacije ter psihološke vidike njihovega vpliva na sodobno družbo. Pomembno, iz programa popolnoma izpuščeno področje, pa je radijska produkcija.

Navajamo tudi opažene pomanjkljivosti specifične za posamezne predmete:

- pri predmetu Osnove digitalne knjižnice se sestavine ocene razlikujejo med obrazcem in ostalim tekstom, kjer je del točk v končni oceni predviden za prisotnost in nezamujanje, kar ni sprejemljivo; tudi druge pomanjkljivosti kažejo na nedodelan predmet, npr. v opisu predmeta je ovrednoten s 6 ECTS točkami, čeprav ima predvidenih 150 ur dela, v vlogi pa je ovrednoten s 5 ECTS točkami,
- predmet Kreativno pisanje med cilji navaja usposabljanje za pisno in ustno predstavitev dela v javnosti, opis vsebine pa tega cilja ne zajema; predmet je nedosledno in pomanjkljivo opisan, manjkajo podrobnosti posameznih sklopov, literatura je pomanjkljiva in iz neprimernih področij,
- pri predmetih Multimedijski praktikum 1 in 2 prihaja do podvajanja vsebin in predmetno specifičnih kompetenc; predlagamo, da se nadgradnja bolj natančno določi in da se konkretno opiše, kako se bodo znanja iz različnih področij združila v koherentno celoto,
- predmeta Načrtovanje multimedijske produkcije in Osnove projektnega dela se v ciljih, predmetno specifičnih kompetencah in opisu vsebin v veliki meri prekrivata, tako da ni viden napredek študentov,
- navedena temeljna literatura pri predmetu Osnove informatike in multimedijskih tehnologij ni z danega predmetnega področja, temeljna literatura pri predmetih Analiza multimedijskih izdelkov in storitev, Osnove javnega nastopanja ter Tehnike kreativnosti pa je neprimerno navedena,
- pri predmetu Slovenski jezik v medijski produkciji so cilji predmeta nejasno napisani in niso kompetentni z navedenimi predmetno specifičnimi kompetencami, opisom vsebine in predvidenimi študijskimi dosežki,
- vsebine in cilji pri predmetu Medijsko sporočanje sovpadajo z mnogimi v prvem letniku; pričakovali bi, da v 2. letniku ne gre več za spoznavanje osnov na področju medijske kulture in medijskega sporočanja, teorije medijev ali spoznavanje poklicev in drugih organizacijskih standardov ter ustaljenih oblik skupinskega in projektnega dela, saj so morali to snov obvladati že v prvem letniku in ta snov ne sovпада s predvidenimi študijskimi dosežki,
- pri predmetu Ekonomske in pravne podlage medijske produkcije predlagamo, da se poleg zakonodajnega pokrije tudi etični vidik avtorskega prava, ki dobiva danes povsem nove dimenzije,
- predlagamo spremembo imena predmeta Oblikovanje medijskih komunikacij, saj po predmetniku ne vsebuje le oblikovalskega aspekta multimedijev, temveč jih gleda kot celoto skozi vsebino in formo (vsebuje tudi zgodovino, likovno teorijo in vizualno komunikacijo),

- pri vsebini predmeta Osnove javnega nastopanja priporočamo več poglobljenega teoretičnega in praktičnega usposabljanja, kamor bi kazalo vključiti tudi retorične in igralske spretnosti ter preveriti razpoložljivo literaturo.

	ime, priimek in ustanova	datum	podpis
predsednik	prof. dr. Marko Robnik-Šikonja Univerza v Ljubljani, Fakulteta za računalništvo in informatiko	13.6.2011	
član	Kiki Omerzel svobodna ustvarjalka	13.6.2011	
član	prof. dr. Enis Midžić Sveučilište u Zagrebu, Akademija dramske umjetnosti	6.6.2011	
član	Nikola Risteski študent Univerza v Mariboru, FERI	10.6.2011	